

Context 1 lichamelijke gezondheid en veiligheid	
1A1. eigen lichaam en lichaamsbeweging 1 verzorgen en gedragen zich hygiënisch 2 leren het eigen lichaam kennen en reageren adequaat op lichaamssignalen 3 vinden evenwicht tussen werk, ontspanning, rust en beweging 4 nemen een ergonomische en gevarieerde sta-,zit-,werk- en tilhouding aan 7 nemen dagelijks tijd voor lichaamsbeweging 1A2. voeding 5 maken gezonde keuzes in hun dagelijkse voeding 6 hanteren richtlijnen voor het hygiënisch omgaan met voeding 1A3. gezondheidsrisico's 8 schatten de risico's en gevolgen in bij het gebruik van genotsmiddelen en medicijnen en reageren assertief in aanbodsituaties	9 nemen voorzorgsmaatregelen tegen risicovol lichamen contact 1A4. veilige en gezonde leef- en schoolomgeving 10 participeren aan gezondheids- en veiligheidsbeleid op school 11 passen veiligheidsvoorschriften toe en nemen voorzorgen voor veilige leef- en werkomgeving 12 roepen hulp in en dienen eerste hulp en cpr toe 15 beseffen dat maatschappelijke fenomenen een impact hebben op veiligheid en gezondheid 1A5. verkeer 13 passen het verkeersreglement toe 14 gebruiken eigen en openbaar vervoer op een veilige manier
Context 2 Mentale gezondheid	
2A1. omgaan met emoties en problemen 2 gaan gepast om met vreugde, verdriet, angst, boosheid, verlies en rouw 3 erkennen probleemsituaties en vragen, accepteren en bieden hulp 2A2. omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties 4 aanvaarden en verwerken hun seksuele ontwikkeling en veranderingen in de puberteit 5 kunnen zich uiten over en gaan respectvol om met vriendschap, verliefdheid, seksuele identiteit en geaardheid, seksuele gevoelens en gedrag	2A3. omgaan met kunst en cultuur 7 gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken 8 herkennen de impact van cultuur- en kunstbeleving op het eigen gevoelsleven en gedrag en dat van anderen 2A4. weerbaarheid 1 gaan adequaat om met taakbelasting en met stressvolle situaties 6 stellen zich weerbaar op
Context3 Sociorelationele ontwikkeling	
3A1. relaties 1 kunnen een relatie opbouwen, onderhouden en beëindigen 2 erkennen het bestaan van gezagsverhoudingen en het belang van gelijkwaardigheid, afspraken en regels in relaties 3 accepteren verschillen en hechten belang aan respect en zorgzaamheid binnen een relatie 8 uiten onbevangen en constructief hun wensen en gevoelens binnen relaties en stellen en aanvaarden hierin grenzen 3A2. interactie 4 kunnen ongelijk toegeven en zich verontschuldigen 5 handelen discreet in situaties die dat vereisen 9 zoeken naar constructieve oplossingen voor conflicten	3A3. reflecteren over 6 doorprikken vooroordelen, stereotypering, ongepaste beïnvloeding en machtsmisbruik (kan ook binnen cluster 'relaties' 7 bespreken opvattingen over medische, psychologische en sociale aspecten van samenlevingsvormen, veilig vrijen, gezinsplanning, zwangerschap en zwangerschapsafbreking (of in cluster met C1, 9 en C2, 4-5) 3A4. kunst en cultuur 10 beargumenteren, in dialoog met anderen, de dynamiek in hun voorkeur voor bepaalde cultuur- en kunstuitingen 11 gebruiken cultuur- en kunstuitingen om begrip op te brengen voor de leefwereld van anderen.
Context 4 Omgeving en duurzame ontwikkeling	
4A1. eigen rol in duurzame ontwikkeling 1 participeren aan milieubeleid en –zorg op school 3 zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen 4 zoeken naar duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te beïnvloeden en te verbeteren	4A2. inzicht in duurzame ontwikkeling 2 herkennen in duurzaamheidsvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid 4A3. natuur en landschap 5 tonen interesse en uiten hun appreciatie voor de natuur, het landschap en het cultureel erfgoed 6 voelen de waarde aan van natuurbeleving en het genieten van de natuur

Context 5: Politiek-juridische samenleving	
<p>5A1. participatie en besluitvorming 1 geven aan hoe zij kunnen deelnemen aan besluitvorming en opbouw van de samenleving; 2 passen inspraak, participatie en besluitvorming toe in reële schoolse situaties;</p> <p>5A2. rechten en plichten 3 tonen het belang en dynamisch karakter aan van mensen- en kinderrechten; 4 zetten zich actief en opbouwend in voor de eigen rechten en die van anderen; 5 tonen aan dat het samenleven in een democratische rechtsstaat gebaseerd is op rechten en plichten die gelden voor burgers, organisaties en overheid;</p> <p>5A3. inzicht in ons democratisch bestel 6 erkennen de rol van controle en evenwicht tussen de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht in ons democratisch bestel;</p>	<p>7 illustreren de rol van de media en organisaties in het functioneren van ons democratisch bestel; 8 onderscheiden de hoofdzaken van de federale Belgische staatsstructuur; 10 illustreren hoe een democratisch beleid het algemeen belang nastreeft en rekening houdt met ideeën, standpunten en belangen van verschillende betrokkenen;</p> <p>5A4. België en de wereld 11 kunnen van Europese samenwerking, van het beleid en de instellingen van de Europese Unie de betekenis voor de eigen leefwereld toelichten; 12 tonen het belang aan van internationale organisaties en instellingen; 13 geven voorbeelden die duidelijk maken hoe de mondialisering voordelen, problemen en conflicten inhoudt 9 toetsen het samenleven in onze democratie aan het samenleven onder andere regeringsvormen;</p>
Context 6: Socio-economische samenleving	
<p>6A1. welvaart, welzijn (en verdeling ervan) 1 leggen met voorbeelden uit hoe welvaart wordt gecreëerd en hoe een overheid inkomsten verwerft en aanwendt; 2 toetsen de eigen opvatting aan de verschillende opvattingen over welzijn en verdeling van welvaart; 3 zetten zich in voor de verbetering van het welzijn en de welvaart in de wereld;</p> <p>6A2. prijsvorming op productmarkten 4 hebben bij het kopen van goederen en het gebruiken van diensten zowel oog voor prijs-kwaliteit en duurzame ontwikkeling als voor de rechten van de consument;</p>	<p>6 geven voorbeelden van factoren die de waardering van goederen en diensten beïnvloeden;</p> <p>6A3. economie in voortdurende transitie 5 geven voorbeelden van het veranderlijke karakter van arbeid en economische activiteiten; 9 lichten de rol toe van ondernemingen, werkgevers- en werknemersorganisaties in een nationale en internationale context.</p> <p>6A4. budgetbeheer 8 geven kenmerken, mogelijke oorzaken en gevolgen van armoede aan; 7 kunnen het eigen budget en de persoonlijke administratie beheren;</p>
Context 7 Socioculturele samenleving	
<p>7A1. de samenleving: dynamiek, verschillen en samenhang 1 beschrijven de dynamiek in leef- en omgangsgewoonten, opinies, waarden en normen in eigen en andere sociale en culturele groepen 2 gaan constructief om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen 3 illustreren het belang van sociale samenhang en solidariteit 5 geven voorbeelden van de potentieel constructieve en destructieve rol van conflicten</p> <p>7A2. herinneringseducatie 4 trekken lessen uit historische en actuele voorbeelden van onverdraagzaamheid, racisme en xenofobie</p>	<p>7A3. kunst en cultuur 6 gaan actief om met de cultuur en kunst die hen omringen 7 illustreren de wederzijdse beïnvloeding van kunst, cultuur en techniek, politiek, economie, wetenschappen en levensbeschouwing</p>